

ТАЗ ГИ Е МАЙКА РОДИЛА!

Още веднъж за законите, които убиват хуманността и за опитите на Властта да прикрие с празни заклинания сътвореното от самата нея

Минчо МИНЧЕВ

Внезапно, като природно бедствие, училищата в три града на многострадалното ни отечество опустяха. В Сливен, Ямбол и Карнобат, тревожни ромски родители, за минути изведоха децата си от училищните стаи. Регионалните репортери на националните медии в своите кореспонденции констатираха изумени: „никой и нищо не може да устои пред решимостта на тези хора“. Както се разбра още същия ден, на 7 октомври, понеделник, причината бил слух, че децата им ще бъдат отнемани от „со-

циалните“. Този слух набързо превърна въпросните служби, досега майка и баща на мургавите ни сънародници, в люта мащеха! По-късно се оказа, че бил имал авторитета на столичен източник - квартал „Факултето“ в София.

Властта набързо се усети, че това внезапно „джамбуре“ може да стане причина

да бъде гръпната завесата

на по-стари и по-нови грехове, свързани с „Националната стратегия за детето 2019-2030 г.“, която „решително и безвъзвратно“ премиерът навремето спря. Така или иначе, телевизионните студии, сайтове и медиите, се изпълниха с предани нему експерти и голословни отрицатели, които клеймяха безадресно неизвестни смутители на реда и още по-неизвестни разпространители на слухове и призоваваха съответните органи да открият и турят по местата им.

На стр. 2

Панко АНЧЕВ

Неолиберализмът и антикомунизмът са заболявания, които трудно се лекуват. Те пък нанасят тежки поражения върху душевното състояние на болния, поразяват разума и отключват в болното му тяло и в още по-болната му душа нечовешки страсти. Думата „комунизъм“ причинява на болния такива страдания, че на гледащия отсрани не му се вярва, че ги понася човек – пък бил той и професор, доцент или нещо такова. То не е и за вярване, когато уж нормални и учени хора,

БОЛЕСТТА, НАРЕЧЕНА АНТИКОМУНИЗЪМ

чели и знаещи, натруфени с титли и книги, постоянни участници в предавания по телевизии и радиостанции, а имената им кичат вестници, списания и електронни сайтове, се преобразят до такава степен, че почват да се държат, да не казвам като какво!

Антикомунизмът е болест на разума и съвестта. Обаче болните от нея се усещат здрави и силни. И дори когато е безопасно и изгодно, се хвалят със своята болест. Тогава тя вече е разяла мозъка им и той е започнал да произвежда думи, каквито здравият човек никога не би си позволил да каже или напише. Но ги казва, най-напред защото от болестта го засърбява езикът, а после (пак заради болестта) – защото не си дава сметка колко това отежнява лечението му и уязвява достойнството му. Ако е останало, разбира се, нещо от него и ако го е заслужавал, дока-

то го е имало!

Издад този мой увод напира да се покаже един от знаменосците на българския постмодерен антикомунизъм: професорът по философия Калин Янакиев.

Постмодерният антикомунизъм е различен в сравнение с „класическия“, ако е допустимо да се даде определението „класически“ на явлението антикомунизъм. Все пак „класическият“ е породен от откритата идеологическа заплаха, отправена към буржоазията и капитала от една класа, на която е възложено от историята да бъде техен „гробокопач“. И те открито се борят срещу тази заплаха, преследват нейните водачи, арестуват ги и ги съдят жестоко, бият ги и ги убиват. Няма как в тази класова борба да не пламти омраза и отрицания. Когато живееш в страх и отстояваш срещу набезите на

противната ти класа, можем да се съгласим, че „целта оправдава средствата“ и да „оневиним“ властта, която е жестока, безмилостна, непримирима. Така оправдаваме и тези, които не я признават и се борят са нейното свержение. Защото всичко е по законите на историята.

А в каква историческа борба участва и оправдава енергията и омразата си постмодерният антикомунизъм?

Това не е лесен въпрос и той не е породен от някакво любопитство, а от подтик да се разбере целият абсурд на днешното ни време с неговите пропагандни кампании, политически хайки и оправдания за злонамеренията на главните неолиберални идеолози и многобройните пропагандни ексекютори на тази нечовешка идеология. Това е, ако щете, въпрос за характера на властта и политическата система. Ня-

кои от тези ексекютори са всеотдайни в служението си и това им личи по изражението на лицето, по премрежения сърдит поглед, по изпъстрянето на грубата им реч с научни термини и понятия, с „философски оклонения“ и нескривана радост, че поставят някого на мястото му, дръзнал да се съмнява в тях или дори да ги оспорва. И така да го насолят, че да го сърби цял живот.

Професор Калин Янакиев покрива почти напълно идеалния образ на постмодерния антикомунист. Той за всичко говори сърдито, с неприкривано отегчение, че си губи времето да обяснява очевидни неща. Но успява да съдържи отегчението и да прояви благосклонност към необразованата аудитория, за да ѝ отвори очите и тя да прогледне най-сетне и да види онава, което той вижда с пронизателните си професорски очи.

На стр. 6

ТАЗ ГИ Е МАЙКА РОДИЛА!

От стр. 1

Паниката обаче бе до такава степен очевидна, че се наложи, образно казано, самият министър-председател пак „да ахне джипа“ и да се опита да въведе ред. От студия, пред камери и микрофони, народонаселението на България видя и чу как той чудом се чуди и много убедително разсъждава: „Безумно е да се мисли, че държавата може да взема деца. Какво ще ги прави? – питаше се на глас премиерът и наблягаше на човешката: „Как ще влезеш в нормално семейство и ще му вземеш детето? Няма такава Стратегия, такъв план... Да върват в класните стаи!“

След етикети като „провокация“, „дивачина“, „с нищо неправдана психоза“ и „изкуствено насаждане на страх“ в помощ на представителите на държавните институции се включи и новото второ лице на ГЕРБ и правителството - вице-премиерът Томислав Дончев. Той, нали философ, заключи дълбокомислено, че „паниката в Сливен не е поредната дигитална шуротия“ и добави че има поне „няколко кмета и поне една политическа сила, които имат намеса в тази ситуация“. Запитан за „силата“ той иносказателно поясни, че тя е „коалиционен партньор на левицата във формата за местните избори“. По-нататък философът Дончев подкрепи параболната мисъл на премиера за „аферата Костинброд“, в смисъл че „това е направено, защото събитие се случило в предизборна кампания“.

Вицето разбира се не се ограничи с тези инсинуации. Натопи и човек на „колегата Караканов“, че имал пръст в Сливенско-Ямболско-Карнобатската

„дигитална“ шуротия.

В кампанията взеха участие и министърът на образованието Красимир Вълчев и една велеричава заместник-министърка на Социалното министерство, но тях, засега, ще ги оставим настрана. Картина и без тях е напълно ясна: Властта в своя обобщен образ, се кани зад димната завана на иначе справедливото надигане на тревожните ромски родители, да отклонят общественото внимание от буквално взривоопасната истина, че със своите действия е одобрила една законодателна шашарма, която сама по себе си, е унищожителна илюстрация на тяхната шестава вече 10 години, социална демагогия.

Т.нар. Национална стратегия

за детето, за която премиерът се ангажира с целия си авторитет, че няма да бъде приета, пряко волята му на върховен разпространител на доброто и злото, може да бъде открита в параграфите и алинеите на цели 29 закона, сред които особено изобличаващи са промените в Закона за закрила на детето; Семейния кодекс и Закон за социалните услуги. Те буквално свалят макиажа на чувеколобивите негови тиради и просто-филските обяснения на неговия антураж, за да лъсне една неумолима логика на фактите, на бюрократичната датировка на тяхната последователност, която се вижда от съответните при-

дружителни към предлаганите законови промени, писма на Министерския съвет, включва разпоредбите на Председателя на Народното събрание, както и съответните решения на Председателския съвет в законодателната дейност на Парламента и понеже жанрът има памет ще припомним, че през 2014 г. е подписан например Меморандум за разбирателство относно изпълнението на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021 г. между Кралство Норвегия и Република България. С подписа на министър-председателя Борисов и на главния секретар на Министерския съвет Веселин Диков, на 29.12.2016 г. Министерския съвет приема решение № 1099, с което предлага на Народното събрание да бъде осъществена ратификацията на меморандума. Дотук всичко изглежда нормално, но нали е казано, че

дяволът е в подробностите.

Ако разгърнем приложението в програмата „Правосъдие“ ще видим, че е записано следното: „Подобряване на по-

ложението на ромското население и допринася за постигането на целта, определена в т. 2 „Специфични съображения“. Там след араламбенето за правата на човека и европейските им измерения е посочена целта: „детско правосъдие!“. Своетообразна методическа помощ в това отношение ще се предоставя от Администрацията на норвежките съдилища! Разбира се, горчивото право на чуждо надзирание обикновено се приема с подладител – „безвъзмездна финансова помощ“! В случая тя е от скромните 30,000,000 евро!

Но и това не е всичко. Общата сума за прилагането на

в капана за мишки сиренцелото е без пари. И поради това продължаваме да четем. На стр. 44 от „отменената“ Стратегия е записано: „Завършване на реформата за деинституционализация на грижата за деца и недопускане на институционален подход в резидентните услуги за деца; въвеждане на пълна и изрична забрана на телесно наказание на деца, криминализиране на домашното насилие и въвеждане на ефективна работна система за превенция, наблюдение и изпълнение на тези забрани“. В т. 5 на същата страница е казано още: „Създаване и прилагане на адаптирани процедури за участие на деца в админи-

„отменената“ Стратегия за детето възлиза на 87, 867, 500 евро. Това е бонусът, който ни дава норвежката страна за прилагането на Стратегията записана в Меморандума за разбирателство относно изпълнението на Норвежкия финансов механизъм. От своя страна Република България участва със скромните 9, 088, 236 евро.

На 6 януари 2017 г. председателят на Народното събрание Цеца Цачева, с разпореджанието 750-01-1/ 6.1.2017 г. разпределя законопроект за Ратификация на Меморандумите, особено когато са ратифицирани, са договори, които трябва да се изпълняват.

Дотук говорехме за Меморандума за разбирателство, скритата същност на който е т.нар. Национална стратегия за детето 2019-2030 г., за която в миналия брой пунктуално разгледахме нейното проникване в Закона за защита на детето и в Семейния кодекс. Както бе отбелязано в уводната статия „Законът, който убива законността“ от адвокат Илиана Мавродијева-Ангелова „промените са фундаментални“.

Нека ги обобщим:

Промените въвеждат на първо място институтът на частните доставчици за социални услуги; нарушават конституционните права на българския гражданин – правото да отглежда и да възпитава децата си, както и правото му за неприкосновеност на личния живот; промените разглеждат децата като носители на права за извършване на действия, дори срещу собствените си родители, в нарушение на българския Закон за децата и семействата; т.нар. „социални услуги“ се разпростират във всички аспекти от живота ни и обвързват всеки родител и гражданин с яките въжета на непрестанен контрол и финансово закрепостяване. Въвеждат професията „примен родител“; съставят т.нар. „мулти дисциплинарни силови екипи за контрол и наблюдение“ и пр. Едни от най-фрапиращите са измененията в Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване на изоставянето на деца или настаняването им в институции. Всичко това вече е влязло в сила само 3 дни след като е публикувано в „Държавен вестник“, бр. 37 от 7.05.т.г., е във връзка с измененията на Закона за защита на детето, които влизат в сила от 1.01.2020 г.

Кое налага това?

Защо се бърза? Какви са тези галопиращи срокове? Промените на Наредбата не илюстрират ли скритите намерения и цели на „отменената“ Стратегия? И за каква човешка, хуманност и човеколюбие араламби безчовечната власт, когато всичко това води до рязко увеличаване на броя на децата, които ще бъдат настанявани извън биологичните им семейства?

Ето това са реалностите в една държава,

в която на властта не й пука, че България само за 30 години е загубила 21% от населението си, а сега заради 100 млн евро, се посяга и на децата на този народ. Тази, същата власт, която дори според собствената си национална здравна стратегия отчита, че за периода от 2014 до 2020 г. страната ни е на първо място в Европейски съюз по смъртност, и че надвишава средната на Европейски съюз смъртност по цели 17 други показатели! Власт, която управлява държава, където населението намалява с 8 човека на всеки час, а по раждаемост е на 210 място от общо 224 държави в

Петър КИЧАШКИ

Две сливенски училища се оказаха без ученици, след като родителите им в паника ги прибраха у дома. Причината – слух, че заради т.нар. Стратегия за детето социалните щели да приберат децата. Протести се случват в цялата страна, Фейсбук е пълен с видеа, снимки и статуси на хиляди хора, които се вълнуват от този въпрос. Очевидно обществото навлиза в аварийен режим по тази тема – мнозина са притеснени, а не малко са в откровена паника. И това е напълно разбираемо и обяснимо.

Няма нужда да се навлиза в детайли около самата Стратегия, която разбуни така духовете. Изписа се много, изказаха се редица компетентни учени, общественици, духовници и експерти. Единственото, което си струва да се подчертае дотук, е че както приключването на дебата около противоконституционната и отхвърлена от обществото Истанбулска конвенция не доведе до ця-

света. Власт, която е в правото си да разпореджа да се търсят виновниците за изнедавщата психоза, обхванала ромските родители в няколко града, но която праща специализираните органи да търсят виновниците не там, където те са всъщност. Това ми дава правото да кажа, че не е виновен Александър Урумов, доказанят патриот, загрижен за бъдещето на Отечеството, за да бъде сочен с пръст от заместник-председателя на Министерския съвет Томислав Дончев; не е виновен и Минчо Минчев, който в „няколко формата е коалиционен партньор на левицата“, задето на страниците на „Нова Зора“ вече 30 години се налага да воюва с майко-продавците.

За съжаление в ромските махали и гета едва ли някой е чувал за „Нова Зора“, но ако все пак хората там са научили или предусетят какви скандинавски вихрушки са им приготвили тихомълком, това не означава, че нямат право и основание да се тревожат. Ако законодателната дейност е върха на социалната демаго-

Новото „ядрено оръжие“ на социалното робство

Норвежкият кръвен данък е грях, в който трябва да бъде презрян и отхвърлен

лостното затваряне на темата с джендър-идеологията, така и темата около т.нар. Стратегия за детето ще живее много отвъд затварянето на обсъжданата около самия документ. Причината за това е, че „норвежките експерименти“, както прочее и джендър-идеологията, са част от политическия арсенал на отиващото си геополитическо статукво. Посягането на децата е „ядрено-

оръжие“ на социалните инженери и крепителите на неолибералния глобализъм. Поради това те ще търсят нови и нови механизми и способи да въвеждат това свое оръжие в политическо обръщение. Както победата над Истанбулската конвенция е важна победа в решаваща битка, но все още не е победа във войната за умовете и душите на хората, така може да се разглежда

и темата около Стратегията за детето.

Преди да се отбележи какъв е

коренът на сблъсъка

около детската тема, трябва да се запитаме защо този въпрос предизвиква такъв електрошок в обществото. Истината е, че българинът е много търпелив човек. Често – в лошия смисъл на думата. Може много да трае, да мълчи, да трупа напрежение и агресия в душата си, но да я преглъща ден подир ден и да продължава да живее живота си, така както го разбира. Но има теми, за които българинът, образно казано, наравма пушката и е качва на Балкана. Една от тези теми, които могат да накарат и най-стабилния и уравновесен човек да избухне са децата. Този инстинкт е по-силен от тока, по-гощ от глада. Посегнеш ли на децата на България, посягаш над самата душа и тъкан на българското общество. Не случайна най-болезненият спомен от робството е „кръвният данък“ (девширме) – отнемания на деца за еничарския корпус на османската армия. Именно този „данък“ е еманация на робството в колективното българско съзнание – поробителят не просто посяга на вяра, на живот и добруване, той посяга на децата, като ги отнема насилствено от родителите им и ги промива с цел да служат като пешки в големия имперски шахмат. Това е и една от причините да е толкова яростна съпротивата срещу т.нар. Стратегия за детето – просто в съзнанието на много хора този документ отваря вратите за един модерен кръвен данък, за едно „норвежко“ девширме.

На стр. 4

ТАЗ ГИ Е МАЙКА РОДИЛА!

гия и регламентира немислими за българските традиции семейни политики, то не значи че страхът на хората няма своите основания. Човек реагира съзнателно и панически, когато се чувства застрашен. Не само ромските родители, всеки родител в България би трябвало да се чувства застрашен от това, което става в държавата; от реалните последици, които наблюдава в редица европейски държави, където законът безжалостно изтръгва издъно най-човешката връзка на родителя с неговото дете.

Истината е, че българинът не обича да чете закони. Национална черта дори е той да гледа с пренебрежение на тях. Не само защото националната памет му подсказва, че „законът е врата у поле“, а неговият принцип по нашите географски ширини в последните 30 години е неизменен: „за кокошка – няма прошка! За милион – няма закон!“

Не искам да кажа, че българинът е против закона, който осигурява правен ред. Искам да подчертая, че българинът не върва на законите, които

не удовлетворяват вроденото му чувство за справедливост. За разлика от съседите си българинът не се научи да реагира на несправедливостите и на грабежа дори. Може би защото те са неизбормими. Пред очите му бе разорено селското стопанство и промишлеността, бяха изринати като с булдозер 2324 фабрики и предприятия и бяха унищожени фондове с неизмерими стойности; унижиха войската му чести и разсипаха въоръжените сили и службите за сигурност, които охраняваха живота му; осакатиха здравеопазването, образованието, културата и през всички тези жестоки ампутации българинът си траеше. Турците, които добре ни познават, обичат да казват: „Да му имам на българина акъда, дето му цвга отпудире!“

Днес можем да кажем,

че това време дойде. Народът ни 30 години върваше, че България ще бъде Швейцария на Балканите, че демократите и т.нар. „граждани за европейско развитие“ непременно ще докарат Европа в България. Най-накрая

разбра изглежда, че макар и народ с най-древна история и със завиден цивилизационен принос, неговата държава днес е по-скоро машеха за него самия. Шарл дьо Гол, великият президент на Франция, бе казал: „България е люлка на европейската култура“. А когато отговаря на въпроса „Кои нации са най-важните в човешкото развитие?“, великият французин заявява: „Четете историята на България!“ След него, друг президент на Франция, Франсоа Митеран потвърждава: „Българите стоят в основата на човешката цивилизация. Българският народ е един от създателите на цивилизацията на нашата планета“. Казано от акад. Дмитрий Лихачов за „държавата на духа“ само може да ни увлече още повече в едно цитатничество, което няма да ни помогне. Днес българите, както вече посочих, се топят като люлка пряска и родината ни обезлюдява. И в тази обстановка да се посяга чрез фалшивите постулати на някаква студенокръвна социална система на българското семейство, както

На стр. 4

Българинът ще прълетне скок в цените на тока, хляба и сиренето, ще се примери с лошите пътища, със скъпите винетки, с връзкаството и да-лаверджийството. Но той никога, никога, никога няма да позволи да се посегне на децата му. Разбира се, хора има всякакви и изключения има всякакви. Но изключенията само потвърждават наличието на правилото – масово българинът ще предпочете да вдигне въстание, отколкото да остави някой да експериментира върху децата му.

Ум га ти зайге

По същината си спорът около т.нар. Стратегия за детето не е дебат по един документ. Това е конфликт между две не просто конкуриращи се, а направо взаимноизключващи се разбирания за мястото на детето в обществото. От една страна са „норвежките“ експериментатори. За тях детето от най-ранна възраст е „самостоятелен човек“ и родителите му нямат право да му се месят по никакъв начин. Възпитанието, създаването на здрави навици и изграждането на ясна граница между „добро“ и „зло“ от застъпниците на тази идеологическа матрица се разглежда като форма на потисничество. Едва ли не родителите насилствено „индоктри-

Новото „ядрено оръжие“ на социалното робство

нират“ децата и ги оформят според собствените си разбирания, което явно е лошо, поради някаква неизвестна причина. Застъпниците на „норвежкия“ модел за децата гледат на тях като на зрели и оформени индивиди, чието мнение е не просто важно, но и единственото, което има значение. Нещо повече – ако родителите откажат да следват „норвежките“ догми, тогава държавата трябва да се намеси и да отнеме детето от тази „вредна“ среда. Разбира се, покрай реалните случаи на насиллие и отглеждане на деца в опасни условия, застъпниците на този политически мисловен модел прокарват и откровени налудности и ексцесии. Неотдавна една, нека я наречем странна, американска коментаторка дори каза, че родителите трябва да искат съгласие от бебето си преди да им сменят пелените. Детето няма, разбира се, да каже с думи дали е съгласно да му се сменят пелената, но родителят, видите ли, трябвало да пита и да чака отговор по езика на тялото. Така щял от най-ранна възраст да възпита у детето култура на съгласието. Един вид бебето нямало да пораст-

не с толеранс към сексуално и друго насиллие. Ум да ти зайге.

Другата гледна точка,

която е обратно пропорционална на „норвежката“ е, че родители не просто трябва да могат, но са и длъжни да възпитат и научат децата си да различават „добро“ от „зло“. Родителите са водещият конструктор, който трябва да създаде у детето координатна система и да му вмени ценности и устойчиви разбирания. И това не е „насиллие“, това е нормален, естествен и най-вече необходим процес, който гарантира, че бъдещите поколения ще стъпват върху основите, поставени от тези преди тях и най-малкото – няма да повтарят техните грешки. Възпитанието на децата не е приумиха или експеримент, това е необходимост и тя е структуроопределяща за всяко цивилизовано общество. С оглед на баланса обаче е необходимо и да се отбележи, че и в тази гледна точка има крайности. Диаметрално противоположната гледна точка на „норвежките“ крайности е, че децата нямат никакво мнение и нямат право на мнение. Един мой бивш

преподавател в юридическия в неформална среда казваше, че детето до 14 години е като неолудушен предмет. Било, видите ли, като хубав стол – пазиш стола да не се счуши, защото си го обичаш, но не питаш стола каква програма иска да пуснеш по телевизията. Това, разбира се, е почти толкова налудно, макар и с обратен знак, колкото да питаш бебето си дали да му смениш пелената.

Да сме наясно

Истината е, че по отношение на децата няма място за ексцесии, екстремности и крайности. Трябва балансиран и умерен подход, който да зачита чувствата и мненията на децата, но и по никакъв начин да не намалява волещата необходимост, а не при приумиха на родителите при възпитанието на децата. Извеждането на дете от семейна среда трябва да става при крайна необходимост, а не при приумиха на този или онзи чиновник. Трябва да се каже ясно и на висок глас – бедно семейство е много по-добро от богатата социална институция. Извеждането на дете трябва да става само, отново подчертавам, при реални случаи на на-

силие или застрашаваща живота и здравето на детето среда. Не при повишен тон, не при отказ да му купиш сладолед, не при липса на финансова възможност да го пратиш на море.

В крайна сметка, трябва да сме наясно, че тази тема няма да приключи, докато от големата политическа сцена не слезе неолибералния глобализъм. Той, само да маркираме, използва този тип неолибералски политики на държавна намеса дори в сепешето по телевизията, за да контролира обществата и да създава предпоставки за безпрепятствено галопиране по обществената писта на жребеца на транснационалния капитал. Но това вече среща мощен отпор в редица общества. Включително и в българското. Неолибералният глобализъм е колос, но в минало време. Геополитическата конструкция на света се променя, а с промяната идва зачеркване на догмите, които владееха света безапелационно до преди няколко десетилетия. Време е тази ожесточена война за влияние да се изведе от детските стаи и да остави децата да бъдат деца. Те не са и не трябва да са инструмент в нечий игри. Закрилата и обичта към децата е висша ценност. Всичко друго е грях. И този грях трябва да бъде презрян и отхвърлен.

Проф. д-р Симеон Хаджикосев

Отдавна не се занимавам с публицистика, но ще си позволя да припомня, че съм автор на стотици журналистички публикации, пръснати из вестниците и списания. Винаги съм се подписвал със собствено име и фамилия. Изключения прави една-единствена публикация, излязла под псевдоним. Тя е и поводът за тези размисли. Неотдавна ми попадна пред очите и се учудих колко актуално звучи и днес, макар и подписана с нелеп псевдоним.

През есента на 2011 г., когато вече бе преполовен първият премиерски мандат на Бойко Борисов, Юлия Пискулийска, известна журналистка и поетеса, която по онова време бе и редактор във вестник „Словото днес“, ме помоли да й напиша нещо за органа на СБП. Речено-сторено. Написах кратко публицистично антрефило, но преди да го дам на Юлия, томина през ръцете на жена ми. След като го прочете, тя пребледня и ме укори, че не мисля за децата и за внуците си. Не че не мислех, но тогава се замислих и накрая му намерих колая – подписах го с псевдонима Митридат Пернишки и помолих Юлия да опази по възможност моето инкогнито.

Материалът се появи на трета страница на в. „Словото днес“ (бр. 27, 17.11.2011 г.), под

„ЛИКУЙ, НАРОДЕ!“

заглавието „Бъдещето като преговорка на миналото“. Нито тогава, нито по-късно съм чувал някой да е питал кой е този Митридат Пернишки. Затова реших да отворя досието му. Разбира се Митридат IV Евпатор, по-известен като Митридат Понтийски по земите, които е владеел, е историческа личност. Живял е през 22 в. Преди Христа като непрестанно воювал срещу завоевателите римляни. По нашите земи това лично име не се среща, но защо ми текна да го назова Пернишки и сам не зная, но несъмнено, за да подсети читателя, че това е нескропан псевдоним. Та ето, този текст, преписан дословно от излинените страници на „Словото днес“ отпреди осем години:

Започвам тези редове с въпрос към читателите – знаеш ли кой е бил най-популярният столичанин през 30-те години на ХХ в. След царя, разбира се, защото той по рождение е имал две обиколки преднина. Може би някой политик? Дали това не е бил Андрей Ляпчев, влязал в историята със знаменитата си сентенция или превратджията Кимон Георгиев? Може би русофилът Михаил Маджаров или назначеният министър-председател на царя Георги Кюсеиванов? Дали пък не ще да е археологът-политик Богдан Филев или любовникът на принцеса Евдокия Иван Багрянов? Нито един от тях, любезни читателю. Любимец на софийнци по онова време е бил началникът на пожарната команда Захарчук, емигрант белогвардеец. Днес никой не си спомня за него, дори професионалните

прелюбопитна рубрика „Куриози“. Някъде Маркс бе писал, че когато историята се повтаря, втория път това става като фарс. Вероятно е бил прав за Луи Бонапарт, но при нас редът е обратен – най-напред е фарсът, а сега се очертава трагедията.

Тези дни преговаряхме Алеко Константинов („Бай Ганьо прави избори“), за да се убедим, че класиката е вечно актуална. Не е весело обаче, че партия ГЕРБ, скъталата в прегръдките си паберките от доброплодната ни политическа нива, преговаря урока, чрез който се замогнаха тоталитарните режими от многострадалното

минало столетие. Ленин кратко и ясно бе формулирал задачата на болшевиките: „Вся власть Советам!“, после видяхме какво стана. Акварелистът с изящните мустачки пък запрегна ръкави да гради хиля-

догодишен Райх. Той се срути след дванадесет години, но за зла беда съписа почти цяла острината Европа. Примерът им обаче е вдъхновяващ.

Като човек, прекарал повече от половин столетие сред книгите, дълбоко ме огорчава – какво говоря, възмушава ме – интелектуалната недостатъчност на управляващата партия, която успешно овладя не само трите върховни власти в държавата, а сега превзе и местната власт. ГЕРБ прежда с власт, но апетитът на партията е неустоим, защото, както са забелязали френските гастрономи – апетитът идва с яденето. Сладко нещо е полити-

ката. Още домораслият наш философ Ганьо Балкански бе проумял, че тя е гечинмек, сиреч – поминък. Колко много достойни негови потомци поминуват сега покрай нея.

Всички знаят поговорката за зелника. Та като поздравим Партията с големата изборна победа, нека отдадем дължимото и на безименния електорат, който добродушно ѝ поднесе добре препечения апетитен зелник. И сега какво? Сиромах Нане Вуте ще се свре по одрипавелия юрган на топло и ще сънува сладки сънища. Ще сънува, че му увеличават пенсията или минималната работна заплата, ще сънува, че ликвидират областната болница, за да го лекуват спечовете от „Токууга“ (хем далеко, хем етвинко), а ако се напъне, може и да види табелка с надпис „Шенген“ през крив макарон. Ще сънува че министър Дянков отпуска много пари за наука, образование и култура и по граничните пунктове стават задръствания – хиляди нашенци се завръщат завинаги в милата си родина. Сгодно време е за сладки сънища – ношите стават все по-дълги.

Скромни са силите ми, а и бурята на „Словото днес“ много много не се чува, та ще си помогна с патерина. Преди почти 139 години един млад поет, обречъл се на отечеството, публикува във в. „Будилник“ забравеното днес стихотворение „Гергьовден“. Та ето финалното му двустийе:

Ликуй, народе! Тъй овце блят и вървят с псета подир овчарят.

Вие пък си отговорете кои са овците, кои псетата и кой овчарят.

ТАЗ ГИ Е МАЙКА РОДИЛА!

Като няма такова нещо защо са тези формулировки в параграфи и alineи в законите, които взривяват пословичната търпимост на народа ни? Защо родителите са задължени да подписват в училищата едва ли не генерални пълномощия – т.нар. „Декларации за информирано съгласие“, които най-често се отнасят за неизяснени и неизвестни за родителите дейности и намерения. Какво означават формуляри, където в графите срещу „баща“ и „майка“ са изписани изумяващите със своя цинизъм „Родител 1“ и „Родител 2“? Защо в българските висши училища се разкриват специалности, обучаващи студенти и бъдещи дейтели в социалната сфера, в жендър-идеологията, в нейните „ценности“ и начина за нейното внедряване и популяризиране? Защо се премълчават тревогите и предложенията на Българската православна църква? Защо при обсъждането на Стратегията не е прието нито едно от 150-те

предложения в обществено обсъждане от родители, адвокати и общественици? Защо данайските дарове на чуждия на българските традиции опит, е предпочетен в законодателството, пред конституционните разпоредби, които са предопределящи за целокупния национален живот? Няма ли народен представител, който от трибуната на Народното събрание да запита що за Меморандум за разбирателство е подписаният, както се говори, между България Норвегия, Исландия и Лихтенщайн и дали е вярно, че той предлага съблизяващата

сума от 210 млн евро и да попита за какво се дават тези пари и какви ангажменти поема срещу тях българското правителство и държава? На 29.09.т.г. в парк-хотел „Витоша“ – Студентски град, в София, се състоя Международна конференция под наслов „Отвличане на деца от социалните служби: скритата война срещу семейството“. За тази конференция в българския печат и по медиите не се чу и дума. А на нея бе направен пунктуален и изчерпателен анализ от български и чуждестранни юристи и експерти с международен опит в сферата на се-

мейството и в областта на закрила на децата като българските адвокати Владимир Шейтанов, Петър Николов, Илиана Мавродијева-Ангелова, д-р Владимир Костов, както и гост лекторите: Мариус Рейкерас, норвежки експерт, адвокат Свитън Бенет от Англия и Бйорн Корфь адвокат Лоранс Брайнс от Ирландия, адвокат д-р Тимотеос Зихс, юрист от Полша, германският социолог и международен говорител по проблемите на глобалната сексуална революция и християнска духовност г-жа Габриела Куби, която очерта дълбоката и мрачна реалност на проблема довел „от преход от пълната невинност на децата само допреди две-три десетилетия до тяхното тотално развращаване в днешни дни“.

Време е властта га изплезнее.

Не случайно народът е казал, че „Волът рие, но го хвърля на гърба си“. Истината е невъзможно да бъде скривана, още повече, когато е част от един всеобщ ужас на милиони бащи и майки, осъзнаващи как малтусианските ценности се превърнаха в катахезис за транснационалните компании. Ако българският политически елит е заразен от тези идеи, ако е продал душата си на дявола – да гори в Ада! И без социологически анкети, дори без референдум, е от ясно по-ясно, че българската общество категорично заклеимява поправките на законите обнародвани в бр. 24 и в бр. 37 на „Държавен вестник“ и влизания в сила от 1.01.2020 г.

И понеже се чуха и по-солени епитети, откъм страна на властта и правилните медии, ми се иска да попитам

да не би това да са „игуитите“, които разпространяват слухове? Или това да са източниците на тиражираната от медиите „масова истерия“?

Време е властта га изплезнее.

Ако Властта, ако партиите в 44 Народно събрание не осъзнаят това, нека се сърдят на себе си. Този народ можеш да го гъпчеш, да го стрижеш и лъжеш, но ако посетнеш на децата му, таз те е майка родила!

Да ме прости професорът, но има нещо нездрав и фанатично в него – завършен, истински, всеотдаен антикомунист.

В свърталището и една от главните трибуни на антикомунистите и постмодернистите - порталът „Култура“, Янакиев е публикувал статия с гръмкото заглавие „Светският протекторат България и „стогодишната“ БСП“. Статията е, както той подчертава, негово приветствие към фамозната декларация на българското Министерство на външните работи по повод изложбата в Руския културен център, посветена на 75-годишнината от победния демарш на Съветската армия в прохитлеристка България. Във въпросната декларация нашето министерство оспорва определеното на този демарш като освободителен – още по-малко от фашизма. И го характеризира като окупация и поставяне под зависимостта на СССР. Съдският по реакция на професора, неговите думи, радостта от декларацията и гнева от „постъпката“ на Посолството на РФ, се убеждавам, че авторите на министерската декларация са хора от неговия кръг – и то не само също толкова примитивни антикомунисти, но и също толкова невежи в българската история от времето, за което разказва въпросната изложба. Хайде, на министърката все пак ѝ отива да бъде невежа. Но за професора си е направо непоносимо. Аргументите, че 1 септември 1944 г. България не била повече съюзник на Германия, че у нас не е имало фашизъм, а страната ни не е воювала със СССР, за да ѝ се обявява война, са убедителни единствено за хора клъвнали от тук-оттам историята и то от книги на пишман историци и публицисти. Янакиев ни убеждава, че неговите думи били по-точни „за случилото се преди 75 години“. И е прав, защото в декларацията думите са съвсем неточни.

Неудобно ми е да цитирам изреченията на Калин Янакиев за характера на антифашистката съпротива у нас, още повече тези, които се отнасят до историята на днешната БСП и доколкото е наследница на партията, създадена от Димитър Благоев. Той очевидно е забравил наученото в университета по предмета „История на БКП“, а навярно си е изгорил след 1989 г. учебника и записките от лекции, за да му подсказвам какво и къде да прочете. Все пак е професор – сам ще намери, ако пожелае и прояви воля и съвест, необходимите източници на знания. Защото това, което е написал в портала „Култура“, не отговаря

БОЛЕСТТА, НАРЕЧЕНА АНТИКОМУНИЗЪМ

ря на гръмката му титла и на общественото му положение. Дори и в научна област, която не е типична за един професор, трябва да си на равнище, а не да се петлаеш като хитруващ студент на изпит. Обидно

Постмодерният антикомунист проф. Калин Янакиев

е за човек като него – сигурно той не прощава на студентите си, когато като него са се доверили на съмнителни източници.

Нека професорът попита, ако няма къде да прочете, защо Георги Димитров е бил „светски гражданин“ и като такъв идва след 9 септември 1944 г. в България. Може би някой ще му обясни какво го е принудило след Лайпцигския процес да се засели в Съветския съюз, а не да се завърне в отечеството си. И защо тогавашните власти са че чувствали неудобно от поведението му на процеса и не са се застъпили за него, не са го защитили от лъжливите обвинения, които нацистите са му вменявали. Не е зле и да попита дали Вълко Червенков е наистина „почти непознат дори за нашенските комунистически среди“, а и защо „чалото му партийно минало е практически светско“. Впрочем, защо Янакиев държи водачите на Комунистическата партия след Девети септември да бъдат непременно известни, та се дразни, че Червенков и Живков били слабо познати. Как ли им измерва известността? Като я сравнява с тази на Жельо Желев, Иван Костов или Бойко Борисов в зората на политическата им кариера ли?

Няма да го укорявам за волните му изпълнения по теми от предисторията на Втората световна война, когато той просто нехае за истината и се е доверил на „капацитети“ от своя идеологически антураж. Очевидно няма сила, която да го накара да променя тяхното мнение, станало завинаги негово. Но дори когато си отявлял антикомунист, пишеш ли за комунизма и неговата политическа практика и тео-

рия в България, трябва да си подготвен, а не само да бъдеш зми и гуцери и да настояваш да ти признават правото да мразиш и изопачаваш. А когато наричаш собствената си страна „протекторат“, па макар и „светски“,

трябва да знаеш какво означава това и доколко е възможно да бъде вярно. Още повече когато днешната ни държава открита и доброволно се е отказала от „суверенитет“ с членството в НАТО и в Европейския съюз. За „европеец“ това е благодат. Обаче точното обозначение на статута ѝ е именно протекторат. Или

В КРАК С ВРЕ

колония. В последно време българският антикомунизъм се реанимира. И то толкова енергично и със съдействието на държавата. Защо ли? Признавам си, че ми е трудно да отговоря на този въпрос. Защото времето, когато антикомунизъмът беше уместен, понеже имаше някакъв политически и социален смисъл, отдавна отмина. Сега, дори ръководството на БСП, е антикомунистическо, за да бъде някаква заплаха, както за „демократцията“, така и за „евроатлантическата ориентация на страната“, а още по-малко за „смяна на системата“ и възвръщане на социализма. Той е използван като ударна сила

срещу истината за Втората световна война и резултатите от нея, които се възхваляват в Русия и ѝ придават самочувствие и предизвикват симпатии на българите към нея. Безогледно се фалшифицират тези резултати. Вече се изкарва СССР агресор, а Германия и Европа – невинни жертви. Да не говорим, че се изключва каквато и да било съпротива срещу хитлеризма у нас и съучастие на България в победата над нацизма. „Едва след юни 1941 г. терористични групи – т. нар. „партизани“ – започват да извършват убийства, палежи и грабежи на мандри и складове (без особено чувствителни вреди за държавата)“. Това, според остроумния и находчив Янакиев, била антифашистката съпротива. Ето една типична проява на политически провинциализъм, сервилничене, нагаждачество и угодничене пред тези, които раздават милостиня.

Но като се оспорват и преиначават резултатите от Втората световна война и се заклеймява комунистическата власт след 1944 г., се реабилитират онези,

ваш да прекрояваш историята, да я изопачаваш и оскверняваш. Днес пипаш с мръсни ръце в този период – хайде, ще те разбереш заради антикомунизма ти. Но да злоупотребяваш с невежеството на публиката, което сам ти и твоите съидейници и съратници налагаш съзнателно и последователно, е скверно и безнравствено занимание. То показва дълбоката криза на неолибералната идеология и ниското равнище, до което е паднала една част от интелектуалците – предимно из средите на университетите.

Има и още нещо и то, според мен, е истинската причина. Докато се водят подобни спорове и се размятат реплики от едната и от другата страна, фактически, но тайно, се въвеждат в българското законодателство отхвърлени от обществеността положения в Истанбулската конвенция. И то онези от тях, които се отнасят до семейството, родителите, децата, пола. Настъпление срещу морала и традициите, срещу нацията, семейството и историята продължава с активното съучастие на антикомунистическата постмодернистка интелигенция. За това се посяга и на историята, и на традициите, и на ценностите, които не са „европейски“. Тези интелектуалци смятат за свой дълг да преправят история-

та, да я преиначават, макар че почти не я познават. Да служиш на такава служба, е не само жалко, но и позорно. Още по-позорно е да смяташ, че като повтаряш постоянно едни и същи лъжи, ще ги превърнеш в истини. Тази Гьобелсова илюзия изяде главите на мнозина. В това число и професорски.

Ще повтори още веднъж: антикомунизъмът е болест. Коварна и трудно лечима болест с обществена значимост, защото е твърде опасна. Степента на нейното разпространение в едно общество е сигурен знак за състоянието му. Болните трябва да се лекуват, а не да се правят на здрави и като здрави да поучават здравите и да не се изживяват като повелители на истината.

ДО ГЛАВНИЯ РЕДАКТОР НА В-К „НОВА ЗОРА“ Г-Н МИНЧО МИНЧЕВ УВАЖАЕМИ Г-Н ГЛ. РЕДАКТОР, Обръщам се към Вас и Вашия вестник, в който много пъти са печатани материали във връзка с живота и дейността на НД „Традиция“. Затова и отново го търсим, разтревожени от незаконосъобразните действия на органите за контрол над оръжията и боеприпасите (КОС) и Дирекция „Борба с организираната престъпност“ към МВР извършени на 8 октомври 2019 г. в 6 града на страната, вкл. гр. София. Молим Ви да публикувате във Вашия вестник нашите съображения за дейността на споменатите органи, за достоверността на които декларираме с цялата отговорност пред закона.

Национално движение „Традиция“ е регистрирано като юридическо лице с нестопанска цел по ф.д. № 9788/ 1991 г. на Софийски градски съд. Съгласно чл. 3 от Устава, неговият основен предмет на дейност е „осъществяване на широка културно-просветна дейност за популяризиране, съхраняване и развитие на националните традиции, включително чрез участие в чествания и организиране на възстановки на исторически събития, както и за издирване и колекциониране на разрешени от закона предмети, свързани с дейността на въоръжените сили и органи за вътрешна сигурност, а също така даване на експертно мнение и стойностна оценка на държавните и съдебните органи, физически и юридически лица по произхода, автентичността, качествено състояние и други характеристики на хладни и огнестрелни оръжия, и на други предмети, разрешени за покупко-продажба, размяна и колекциониране“. В своята почти тридесетгодишна патриотична дейност дружеството, което има около 40 регионални клонове в страната, развива разнообразна родолюбива дейност, като открити уроци в училища, изложби на историческо оръжие, аксесоари и документи, възстановки на значими исторически събития от военната история на България, участие в телевизионни предавания и др. На 27 септември 2008 г. НД „Традиция“ е прието за член на Съюза на Европейските военноисторически групи (UE-WHG) на конгрес проведен в гр. Ерфурт, Германия. В своята дейност НД „Традиция“ се ръководи стриктно от българското оръжейно законодателство, участва при обсъждане на проекти за неговото изменение с експертни предложения и оценки и сле-

КОЙ СЕ СТРАХУВА ОТ НАЦИОНАЛНО ДРУЖЕСТВО „ТРАДИЦИЯ“?

ди за законосъобразната дейност на своите членове. Досега не са допуснати произшествия при възстановките с използване на хладно и историческо огнестрелно оръжие, за което се изисква предварително разрешение от съответните служби КОС, а оръжието след инструктаж се проверява от слушателите на КОС. Проверки се извършват и в домовете на законните притежателите на ловно, спортно, бойно и колекционерско оръжие за неговото правилно съхраняване и опазване от престъпни посегателства. Ето защо Управителния съвет на НД „Традиция“ беше шокиран на 8 октомври 2019 г. от

Възстановка на заклитието на Оборщенци в село Баяна по случай 142 години от Първото българско Велико народно събрание и 182 г. от рождението на легендарния заклитател Поп Груйо Бански. В ролята на Поп Груйо Бански е Ангел Вранчев, председател на регионален клон с. Баяна, Панагюрско, управител на РК на НД „Традиция“

координираните незаконнообразни действия на органите на КОС и НС „БОП“-МВР, за извършената целенасочена безпрецедентна акция срещу шест души членове на УС на НД „Традиция“ и едновременно управители на регионални клонове в страната, както следва: Ивайло Танчев – София; Методи Навуцанов – Панагюрище; Христо Калистерски – Априлци; Иван Стоянов – Нова Загора; Мирослав Сла-

и той следва да се провери. За целта се изземват историческите оръжия, за да им се извършело... експертиза, също без да се обяснява каква ще е тя, след като съгласно чл. 4, ал. 2 от ЗОБВВПИ, включително при последната редакция на закона (ДВ. бр. 377/07.05.2019 г.) тези оръжия са освободени от разпоредбите на закона. Цитирам: Чл. 4, ал. 2: „Огнестрелно оръжие е преносимо..., освен в случаите когато е: т. 3 – произведено до 31.12.1900 г. и е: а) преднозарядно, или б) с разделно зареждане, или в) разработено за боеприпас с димен барут и необлечен оловен куриум“.

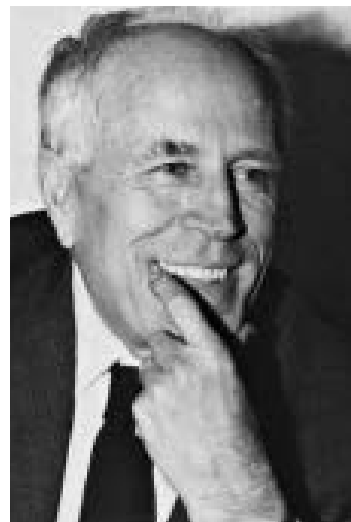
Възстановка на отбраната на връх Орлово гнездо и Самарското знаме по случай 136 години от боевете на връх Шипка

Изетите оръжия отворят точно на тези правни норми! Позоваването на закона от потърпевшите е пренебрегнато без обяснения! Освен това държавните органи в някои от случаите не са представили никакъв документ, позовавайки се на „указания“ от техните ръководства. На други места са се позовали на НПК, че имат право да извършат тези действия, които в последствие ще бъдат утвърждавани от съда, защото случаите били „неотложни“. Освен това не навсякъде са дали веднага екземпляр от протокола за претърсване и изземване.

От юридическа гледна точка намирам тези действия за незаконно-съобразни, защото съгласно разпоредбите на НПК: - чл. 161 /1/ В досъдебното производство претърсване и изземване се извършват с разрешение с разрешение от съдия от съответния първоинстанционен съд или от първоинстанционния съд в района на който се извършва действието, по искане на прокурора“ Такива производства е нямало образувани. Позоваването на „неотложни случаи“ е измислен претекст и оправдание, защото такъв няма и не може да се обоснове по никакъв начин, защото няма нито опасност да се укрят посочените вещи и лица или каквато и да е друга опасност – напр. извършване на престъпление. Защото законът гласи следното: - чл. 161 /2/ В неотложни случаи, когато това е единствена възможност за събиране и запазване на доказателствата, органите на досъдебното производство могат да извършват претърсване и изземване и без разрешение по ал. 1, като протоколът за извършеното действие по разследването се представи от наблюдаващия прокурор за одобрение от съдията незабавно, но не по-късно от 24 часа“.

Нев – Велики Преслав и Ангел Вранчев с. Баяна, Панагюрско, все изявени общественици по места. Под претекст за проверка на касите за съхраняване на законно притежаното оръжие, заедно със служителите от КОС влизат и служители на НС „БОП“-МВР и се извършват претърсвания и изземвания на историческите оръжия използвани за възстановки, под предлог, че „имало сигнал“, без да обясняват какъв,

Видяхме един от тях - огромно „хале“ под земята, бетон отгоре и отдолу, някъде метър и половина. Сипвали, сипвали, сметка не държали. За година горе-долу е направен и още се довършва. Бетоновози, булдозери, водоноски, камиони - огромни парк от подобни машини, вносни до една. И разбира се дърводелни, складове за дървен материал, желязо и пр., които отиват в огромни количества. Когато свършат обекта, на това място си остават всички постройки и подобрения, включително водата и цялото цивилизовано парче земя, което преминава в собственост на либийците.

Николай ХАЙТОВ

И тука Гошо Златния... Има и Гошо Човекоядца (едно арапче в Сирт му казало, че е човекоядец, защото му била голяма устага). Има и Тошо Магданоза, Митко Врабеца - слаб като врабче. В тези нови общества всички получават нови, удивително верни прякори и с тях се връщат в България. Магданоза го прекоросали заради китката косица, останала му на темето, наподобяваща магданоз. Често го закчат: „Я си срещи магданоз“. Развива се гурбетчийски фолклор, пълен с разни печалбарски истории. Това беше „БСАТ-60“.

На 27 октомври, петък, тръгнахме от Сирт за Адждабия. Разстоянието е 400 километра в посока на Бен-

гази. Движим се с „пешото“ на Юлиан, който ми разказва, че тука - наблизко, Кадафи понякога си разпъва палатката. Той говори за него като за „Върбан“. Та Върбан имал този обичай да разпъне в пустинята палатка, да ходи на лов или да се уедини, за да обмисли новите си реформи. Той лично избира мястото на палатката. С него вървят 150 души пазачи и газици с танкети и картченици.

По пътя, когато Юлиан млъкна, аз се върнах в мисълта си към Георгиев, който ме заведе в оазиса. Припомних си неговите патила: „Бакиите Георгиеви“, както сполучливо ги назовава той. Там, в дълбоката провинция, всеки мюдюр или кибир мюдюр гледа да го изстиска. Или на него, или на неговите близки, кладенец да му пробие, или с механизацията нещо да услужи. Изобщо, всеки гледа да удари келепир. Често го викият в полицията за едно или

ЛИБИЯ ОТ ВРЕМЕТО НА

Непублицуван ръкопис

за друго, заплашват го, бавят документите, необходими за получаване на сумите по ликвидиране на договорите, изобщо горкият ръководител на „Шериката“ живее в непрестанен стрес и лавиране между големите „кибир мюдюри“. Според него, нов човек, който не знае тука обстановка, не може да проживее нито ден, но Г. вече е посвикнал в продължение на 5 години на това, успява да балансира, като хваща обикновено най-големия мюдюр и оня му разчиства пътя. Само че не винаги успява. Корушцията, според него, се е увеличила страшно. Кадафи, както казаха, отначало много често вземал мерки срещу нея, но сега му е пунал края. Оставил е по-малките от него да се понагряват и това е един от начините да закрепят своето положение.

Либия е страна на телените мрежи и на многото телекиени блокци. Мрат да се заграждат. Но си имат и основания: всичко около тях е враждебно, да не говорим за ЦРУ-то на САЩ. Но Либия също е страна с отлични шосета - това трябва да им се признае. Добре построени шосета, които не се развалят. Кметът на Сирт бил насилно застрелян на входа на общината от „цивилни, не известни лица“. Това се прави от време на време за „атмосфера“. По пътя ми показа вилата, в която живеел един от големите съподвижници на Кадафи - полковник Масхур. Тя е оградена с високи кули и пр. Масхур е уж командир на червените барети, но всеки подобен офицер се под око на гвардейците на Кадафи и седи като на тръни.

В Сирт спираме отново в българската „Шерика“. Отдохме в дървената къщичка на арх. Мария Стойчева и пихме там кафе (Мъжът ѝ художник). Тук все по-често могат да се видят колониите влекачи, натоварени с огромните тръби за „Великата река“. Шофьорите - корейци. Американците, след бомбардировката над двореца на Кадафи уж се изтеглят, но всъщност не го правят, а

лометра от Сирт. Там работи ТЕС със 150 човека, ръководител на обекта е инж. Румен Янков. Пристигаме в 19 часа привечер. Предприятието се обслужва от трима души технически ръководители и 1 генерал. Обемът на работата е 42 милиона динара (дебела работа!). При общо 183 човека, 32 са началници, готвачи и „втори членове“ т.е. съпруги. Отрупан административен апарат. Всеки по-голям началник в София издействвал близките му роднини - повечето негодни за нищо - да дойдат тук да хванат някой долар и така се задръства организацията с 4 души оперативни също е страна с отлични шосета - това трябва да им се признае. Добре построени шосета, които не се развалят.

Разгледахме един от военните обекти, където уж се съхраняват ракетите. Построен е неотдавна и вече предаден от ТЕС, с радарни инсталации и пр. Очаквах да се пазят строго секретно, но се оказа, че пазачът бе заспал и всеки минахме без дори да ни поискат личните карти. Както влязохме, така и излязохме. Погледнахме в обшир-

има политически измерения, не биде прекратена незабавно и иззетите вещи не бъдат върнати в цялост на собствениците им (съгласно Конституцията частната собственост е неприкосновена), УС ще организира протестен митинг-шествие, с призоваване за подкрепа от другите неправителствени и търговски организации, с които си партнира, имащи отношение към оръжието (ловци, стрелци, търговци, майстори-оръжейници, пиротехници и др), пред Министерството на вътрешните работи, Министерския съвет и Народното събрание.

Разчинаяме, че в „Нова Зора“, като трибуна на истинските патриоти, няма да отгине тревогите и сътресенията на доказаната поатриотична организация, подложена на грубия произвол на властта, и ще даде гласност на нашето законно възмущение.

С уважение:
Полк. о.з. Тодор Превов,
г-р по право, криминолог,
учредител на НД „Трагедия“ и
председател на
Правната комисия
10.10.2019 г.

ПОЛКОВНИК КАДАФИ

ните подземни бетонирани коридори, с шлюзи, ескалатори, асансьори, не можеш да се оправиш, нито да разбереш кое за какво е, къде какво се пазят. Твърди се, че тука от най-голямо значение е електронната система за отваряне шлюзите, сигнализиране опасността и пр. Но тя е толкова сложна, че не може да се обслужва от либийците. Вършат тая работа сега руснаците и така либийците винаги ще бъдат зависими от чуждите специалисти в това отношение. И фактически тези чужди специалисти, в крайна сметка, могат в подходящ момент, ако поискаат, да провалат цялата скапа струваща отбрана на Либия. Няма съмнение, че в края на краищата големите подземни бетонени скривалища, които сега се строят, така ще си останат неизползвани и рано или късно ще запустят, защото войната и в Либия, и където и да било няма да се решава от танкове, а от атомните снаряди, които усилено се приготвяват както в Либия, така и в Израел.

Говори се че сега светски специалисти строят супермодерен атомен център, който би могъл да прерасне в Завод за атомно оръжие. Няколко международни агенции обвиниха Либия, че прави огромни доставки на взривни вещества от Чехословакия и се е запасила от тях за 150 години напред с оглед планове ѝ за терористична дейност. Либия е давала поводи да я подозирват в това, но като знам каква кампания се бе развирила в началото на 80-те години срещу България, какви ли не грехове ѝ приписаха, за да смажат могъщия ѝ предприемател, наблюдаваме встрани от пътя малките земеделски фермици, които държавата предлага на либийците с новите им къщички, кладенци, пречиствателни станции, електрифицирани и с готови трактори и земеделски инвентар. Събуваш си чехлите и влизаш. Край новите се виждат и стари къщички, правени в италианско време, през трийсетте години, пак за същите цели - или за колонизацията от италианци - не размателни при крайните заключения кой е крив и кой прав. Макар че в междудържавните отношения криво и правото са така отчайващо относителни, че самата употреба на тези понятия е несериозна. Цялата история на човечеството доказва, че

единственото сериозно нещо в политиката е силата, която стои зад нея. Или - както е написано в корана - „ПРАВОТО Е В КАЛЪЧА“. Едно е сигурно: полк. Кадафи е много последователен в своите политически страсти и пристрастия, както между впрочем и в поведението си. Разказваха ми за него, че отишъл в Белград на посещение при Тито. С няколко камили, пренесени със самолети, за да ги дои за мляко! (По примера на Махатма Гнди, който

сърсват от земята цели каменни блокове и дори скали. След това минават още посетни брани; обират чакъла, за да остане само червенкавата, с мъка отвоювана почва. Но за създаването на тези полета край Бенгази се изразходват страшни пари и това не може да си го позволи никой друг в света, освен Кадафи. И това е неговата най-голяма държавническа добродетел. Все пак тези пари не са хвърлени, за разлика от парите за нужно и ненужно превъоръжаване.

След направата на нивите идва обаче втората скъпа задача - пробиването на кладенци за вода и по-неже, не всякога това е възможно, правят се край бреговете на морето пречиствателни станции за обезсоляване на морската вода. Обслужват ги обикновено японски специалисти. Това е горе-долу толкова скъпо, колкото и превръщането на скалите в ниви. Цели заводи вършат тази сизифовска работа.

Тъжна забележка. Писал съм, докато съм се возил в колата, затова не всичко сега мога да разчитам и ми се губят звездни мигове от пътуването ми през Бенгази и създадените в тази област работваеми земи. Имам само

чувството, че съм преминал през земята на циклопите и че те всичко там правят, служейки си само с едното око. Другото, в което се уверих, е, че крайморската земя около Бенгази и в миналото, и сега, е най-плодородната, и в миналото, и сега, е най-гъсто населената. Доста прилича на градина Либия в тази си част, всъщност това е най-добрата ѝ земя, с най-силни земеделски традиции.

Да не забравя: докато пътувахме за Бенгази видяхме и двореца на бившия крал Идрис на една височина край пътя. Интересно че дворецът му е запазен - най-обикновена постройка, поне отвън.

Град Триполи през 1986 г.

не са го разрушили и всеки може да го види, сгъшен в сянката на няколко палми.

Заслужава да се отбележи още веднъж, че отсичането на палма в Либия се разрешава от Министерството на земеделието, дори когато се отнася само за една бройка. Ето какво може да ни бъде за пример в страната на Кадафи.

Разгледахме най-сетне и града Бенгази. Ето, това е вече град, не като тълпогъния Триполи. Европейски фасон, страдите - с модна линия, широки площици, изкуствено езеро пред хотела, а самият хотел, гледай Париж и пиши за него. Има хиподруми, стадиони и пр. И, разбира се - дежурните огромни портрети на Кадафи с разпалени очи, от които изскачат искри. Но щом време всичко е потопено в неоновите реклами, фонтани бликат и през нощта. Изобщо - град и половина. Влязохме в строенето от шведи хотел „ИЗО“, където едногледно пресипване е сто долара. Обслужващият персонал са мароканци. Те са много по-ведри от либийците, не така високомерни, могат да се усмихват и добре печелят в търговския сектор.

Тук се запознах с един ви-

сокопоставен либийски инженер, Мохамед Хамуд, главен резидент, който наблюдава инвестициите и от него фактически зависи приемането на изработените от българите обекти. Нашите се държат с Хамуд като с крал. Не подлише ли той, всичко отива на кино. Не се оплаква обаче от него. Той е на 36 години, но има 6 деца. Разговаряхме за „Великата река“. Каза че навремето фараоните строили една пирамида цял живот с помощта на едно-две поколения - само за владетеля. А „Великата река“ се прави за всички! Не посмях да го попитам как преценява твърдението, че „Великата река“ може да се превърне във „Великия провал“.

Край Бенгази е „шериката“ на Пашов, един от най-старите наши технически ръководители в Либия, родом от с. Бачково, около 55-годишен, с изпито, хитро лице и пронизателни, малко лукави очи. Много добре си управлява работата, това си личи, някъдето и да са озърнеш. Тука е и жена му, тука са и много негови хора, има специален градинар, който се занимава само със зеленчуците, има и собствен свинарник и телчарник, изобщо - човек предприемчив, който е успял да се вмести в пустинната среда така, че да е добре и за него, и за командваните от негова милост гурбетчи. Изглежда, че добре се оправя човекът и с кибир мюдюрите.

Град Дерна е край морето наблизко до лагера на Пашов. Пътуваме за този град със 140 км в час през живописна крайморска местност. 28 октомври е - събота. Наблюдаваме край пътя чистенето на камъни за откриване на нови полета. Забележителна гледка, която се запечата в паметта ми за вечни времена. Узнавам от шофьора, че преди 3 седмици Кадафи открил наведнъж 140 нови фермици по 30 хектара, с трактори, цистерни и слънчеви батерии за получаване на електричество. Този начин за добиване на енергия е за Либия най-перспективният, защото ако има нещо там да е в изобилие, това е слънце, а то си е жива енергия, стига да имаш достатъчно рефлектори. Все някога нефтът ще се изчерпи, тогава слънцето ще го замести и в това отношение Либия отново ще се окаже „Страна с късмет“. Има проект за строежа още на 700 ферми, което ще струва между 25 и 100 милиона динара. Видяхме още по пътя стотици дюкянчета - сринати. Както Кадафи строи, така и отведнъж събаря убежищата на спекулантите.

Следва

От стр. 7

В конкретните случаи няма нищо „неотложно“ и не може да се обоснове, защото няма нито извършване на някакви престъпни действия, нито опасност да се укрийт вещи, които не подлежат на разрешителен режим от МВР, а освен това са публично известни от провежданите изложби, възстановки, открити уроци в училищата, при демонстрации и шествия и т.н.

Нарушение има и на чл. 163, ал. 2 НПК, който гласи: „Преди да пристъпят към претърсване и изземване, съответният орган представя разрешението за това и предлага да му се посочат търсените предмети, книга и компютърни информационни системи, в които се съдържат компютърни информационни данни“. Нищо такова не е било извършено, никакви претенции за конкретни търсени предмети не са предявявани, а просто са изети исторически оръжия - „Крънки“ и револвери „Смит-Уесон“ - обр. 1869 г., „Бердан-2“, обр. 1871 г.,

КОЙ СЕ СТРАХУВА...

предно-пълнещи се пищови и пушки и пр., „за експертиза“... Каква е тази експертиза и за какво се отнася? При възстановките оръжията използват специални „буфери“ за халосни боеприпаси, понеже се спазват правилата за безопасност, а оригинални боеприпаси не се произвеждат от края на 19 век. Освен това възстановките се провеждат по заявки и с подкрепата на кметовете на общините, често пъти подпомагани от Министерството на отбраната.

Освен това са искани „документ за произход“, което е немислимо (А защо не и касова бележка!). Тези оръжия са много често семеен спомен, запазени от няколко поколения, не са били обект и предмет на престъпление, или са придобити чрез размяна, или закупуване на съответните оръжейни сбирки на колекционерите, като многократно са сменяли собствениците си,

реставрирани и ремонтирани и т.н. Такива документи се изискват само при наследяване на огнестрелно оръжие за лов, охрана или самоотбрана, при поискване на разрешение за притежаването, съхранението и използването от наследниците.

Мнението на Управителния съвет е, че предприетите действия от органите на МВР са незаконосъобразна, целенасочена акция срещу нашето дружество и неговите изявени членове. Защото от действията им може да се заключи, че те не оповестяват и не знаят какъв е резултатът, а разчитат, че като предприемат такива действия, „все нещо ще намерят“ незаконно, за да оправдаят неправомерните си действия.

Уважаеми господин главен редактор,
УС взе решения да информира председателя на Съюза на европейските военноисториче-

След шумните скандали покрай номинирането на Иван Тешев за единствен кандидат за главен прокурор, пензурата и кадрването в БНР и БНТ, дойде и този с „увеличението“ на заплатите на медицинските сестри, което Министерският съвет обеща. Първо правителството прие решение да отпусне 50 млн.лв., а след това „редуцира“ тази сума на 6 млн.лв. с мотива, че е изчерпан лимитът на държавната помощ за болниците. Все едно, че министърът на финансите Владислав Горанов и министърът на здравеопазването Кирил Ананиев не са знаели този факт, още когато премиерът Борисов обявяваше, че са отпуснати не 50, а 86 млн. лв.?

Вразгара на новия скандал обаче най-после получихме ясен отговор относно политическото бъдеще на премиера, той и лидер на управляващата партия ГЕРБ. Борисов лично потвърди, че ще се оттегли от политиката, когато бъде завършена АМ „Хемус“. Журналисти, нетърпеливи да видят това своеобразно Освобождение, припомнят че въпросната автомагистрала трябва да бъде завършена по план до пет години. Тоест, през 2024 г. ще си кажем сбгом с политика-международник, който откряваше „завод след завод“, построи и ремонтира стотици километри пътища, мостове, опери, театри, спортни зали и селски стадиони, църкви, джамии, синагоги, детски градини, училища, пречиствателни станции и т.н. За „Апартаментгейт“ и „Къщи за гости“ и 130-хилядните здрави прасета, избити заради африканската чума - нито дума! Който ги спомне, да онемее завинаги!

Хубаво, ама неблагодарното племе, което според слуха наричат народ, гражданско общество, тъпна или електорат, не може и не иска да забравя свинския геноцид. Както и лъжите, изречени на висок глас от „Премиера Слънце“. Например, за 3,5% икономически растеж, за рекордни износ, за ръста на доходите, в това число на учителските заплати и тези на медицинските работници. И, разбира се, за нулевата безработица и дори за липсата на квалифицирана работна ръка, която спира чуждите инвеститори, дето иначе се редят на опашка да си влагат парите у нас. Други пречки пред чуждите инвеститори няма, понеже правителството и Прокуратурата са преборили контрабандата, организираната престъпност, корупцията и другите злоупотреби с власт. И ако пред МС, НС, Съдебната палата, БНР и БНТ периодично се събират „кресливи“ протестъри (вкл. майки на деца с увреждания, медицински сестри или близки на убити и осакатени от престъпници, които депутатите са удостоили със съкратено разследване, а съдиите са освободили предсрочно поради ходатайството на Български Хелзински комитет), това е доказателство за наличието на функциониращи демокра-

Министър-председателят Бойко Борисов откри нови 9 километра от магистрала „Хемус“ и напредва към края на пътя

Автомагистрала „Хемус“:

КРАЯТ НА ПЪТЯ!

сов и ресортни министри на финансите и здравеопазването, че лимитът на държавната помощ за болниците и изчерпан? Нима министърът на финансите Владислав Горанов се е сетил за това едва, когато от Би Ти Ви разкриха измамата на Борисов се закани да пита министъра на здравеопазването Кирил Ананиев къде са 86-те милиона лева за увеличение на заплатите на медицинските сестри? Последният се оправда с това, че МЗ се е договорило с ръководството на НЗОК тя да отблокира от своя резерв 50 млн.лв., а другите 36 млн.лв. ги е превело МЗ. Защо тогава сестрите не са видели и лев повишение на своите заплати? Още повече, че това е като помен с чужда пита: защото НЗОК е независима и нейният бюджет се пълни, освен с преводи от държавния бюджет, със здравни вноски на гражданите. Само че виновниците за поредната излагация на Борисов - Владислав Горанов и Кирил Ананиев, не подават оставки. Напротив, здравният министър твърди, че няма основания за подобен акт, тъй като не е из-

вършил никакво закононарушение. А това, че благодарение на него премиерът Борисов се изяви в ролята на някакъв политически Пинокио, не е ли достатъчно основание за оставка? Нека тогава Борисов да поеме цялата вина и да плати за лъжата с оставката на целия кабинет! Няма защо да чака резултатите от местните избори, за да „хвърли пешкира“, както направи след загубата на президентските избори през 2016 г. Четвърти кабинет Борисов не трябва дори да сънува, а що се отнася до АМ „Хемус“, тя може да бъде завършена и от друго, не герберско правителство. В истински демократичните страни премиерите и правителствата си отиват за далеч по-незначителни гафове от „Сужукгейт“, „Кумгейт“, „Озрадагейт“, „Апартаментгейт“, „Къщи за гости без гости“, „Паспортгейт“ и „Заплатигейт“. Но, ако завършването на АМ „Хемус“ е условието Борисов да си ходи от властта и политиката, дайте да я завършим предсрочно! Що се отнася до премиера с дългия нос, който расте при всяка нова лъжа, пре-

ди той да е забравил старите и да е подхванал нови лъжливи обещания, ще му припомним една реплика на турския министър на външните работи Мевлют Чавушоглу, отправена към френския президент Емануел Макрон. Тя е изказана по повод на това, че Макрон прие в Елисейския дворец представители на смятаните от Анкара за терористични организации - Кюрдската работническа партия РКК и сирийските кюрдски формирования за народна самоотбрана YPG: „Петелът кукурига, но краката му са върху бунището!“ (в. „Иеничагъ“, 03.10.2019).

Време е някой да каже на Борисов, че в колибите не мислят, както в дворците. И, че истината за живота на народа е различна от розовата картина, която му представят подмазвачите около него. Които, както твърди Цветан Цветанов, му говорят онова, което иска да чува. Повече скромност няма да навреди. Със или без Борисов, „Фолксваген“ щеше да предпече Турция за новия си завод в Маниса. Където неотдавна регистрира фирмата „Фолксваген Тюркией Отомотив Санайъ ве Тиджарет Аноним Ширкети“ с уставен капитал 943,5 млн. турски лири. („Джумхуриет“, 02.10.2019). Както и „Хюндай“ няма да инвестира в България, за да пълни джобовите на алчната и грабежоспособна управляваща върхушка и назначените от нея административни „калинки“. Популистката бомба, върху която е стъпил „петелът“ Бойко Борисов, може да избухне всеки момент.

От стр. 12

Стенеца от болки път и уста, която едва промълвя: „В мене всичко вече е кост в кост!“ Красимир Премянов каза от името на ръководството на социалистическата партия, че БСП се гордее с приносите и делото на Георги Джагаров, с неговата вяра в идеала. Стигнахме си ръцете... за последен път.

Днес, в обществото, в медиите, в интернет-пространството, продължава да се спори какъв е бил Георги Джагаров, какво литературно наследство е оставил? Царедворец или с черти на плебей е като личност и творец? Доколко е бил последовател антиконформист или едноизмерен „новец на режима“? Наистина ли е бил водач на българската интелектуална опозиция в края на 50-те до средата на 60-те години? Изневерил ли е на идеалите си след 10 ноември 1989 г.? Загубила ли е стойността си неговата поезия, драматургия и публицистика?

Понеже Джагаров вече го няма на белия свят, и понеже са подложени на ревизия и фалшифициране идеалите, в които вярваше, и понеже победилата необуржоазна идеология у нас гроти през последните тридесет години - всекидневно и всекласно - лявата култура през ХХ век, а Георги Джагаров е неин емблематичен представител, по-трудно вае да оцелява представата за него като голям поет, истински революционер-народоловец, критик на фундаментални отклонения и деформации в българското социалистическо движение.

Във връзка с въпроса голям поет ли е Георги Джагаров, дискусиата е приключила или отива към приключване. Въпреки масово произвеждани те пасквили от неоллибералните куртуртрегери срещу поета Джагаров, въпреки разюздания бяс на снобериата (Джагаров не понасяше литературните сноби от времето на социализма, подиграваше им се, отвращаваше се от тяхното позиране, помпозност и неоригиналност, от празния шум, който вдигат след себе си), въпреки пороя на клеветите, залели образа му, задължен съм да изрека, че Георги Джагаров е голям български поет не само в границите на своето поколение и през периода, когато беше жив, но той е един от върховете на българската литературата през ХХ век! Яснотата, кристалната светлина и красота на родната ни реч, за които Далчев пледира в своите есета, намират неподражаем изказ в стихотворенията на поета от Сливен!

Що се отнася до ролята на Джагаров в литературното ни

МЪЛНИЯТА, КОЯТО ОЗАРИ БЪЛГАРСКАТА ПОЕЗИЯ

развитие през 50-те и 60-те години на двадесетото столетие (но и след тях), мисля, че тя е оцертана в моя текст и не се нуждае от допълнителни разяснения.

По-детайлно за обществените противоречия у Джагаров.

Оказва се че през определеното историческо време, не толкова кратко, той е водач на интелектуалната ни опозиция срещу новопоявилите се недъзи на социалистическата система. В този аспект е нормално съпротивата на твореца срещу естетиката на култа към личността да бъде съчетана със съпротивата срещу бюрократизирането и едноличното управление на държавата, срещу възвръщането на социалните неравенства и привилегии. Както, ако не е „нормален“, поне е обясним актът с попадането на Джагаров в кръга на Тодор Живков. Последниците от този „преход“ са негативни, но и положителни, което показва, че еднополюсните опростени квалификации за Джагаров са безпредметни и неверни.

У нас през периода 1944 г.-1989 г. нямаше дисидентско движение, за разлика от останалите държави, принадлежащи към социалистическия лагер! Имаше обаче прояви на несъгласяване, даже остро, с провежданата политика в обществото и културата, дори на нейното отричане. Тези прояви намираха израз главно в произведения и изказвания на творци с леви убеждения, членове на партията, заслужили участници в антифашистското движение, доброволци в Първа българска армия. По същество, най-даровитите ни писатели, художници, музиканти, филмови дейци, учени, онези, които създадоха класиката на българската култура през ХХ в. и по-специално на втората му половина, искаха не премахване на социалистическата система, а нейното реформиране, обновяване. Това е генерална отлика на културната ситуация у нас в сравнение с тази в другите социалистически страни!

Режисьорът Леон Даниел (може би най-крупното име, заедно с Николай Масалитинов, в театралната ни режисура през ХХ век.) сподели в един от разговорите ни, докато подготвях монографията си за започна му път /"Всекидневният Леон Даниел" - 2002 г./, че не се чувства

дисидент. Не се чувства, защото всякога е искал не да ликвидира, а да спасява социализма, да мобилизира своята публика за битка срещу факторите, които ерозират човеколюбие то на социалистическата идея. Така че той е „неконформист“! Заради това още през първата половина на 50-те години сътворява българските примери на екзистенциализма, на брехтианската естетика на отчуждението, на театъра на пр. Опира на късогледата апаратна политика, на ограниченото разбиране за човешка етика, на опитите догмата да подмени живота. И тези неща ги отстоява ремсист от преди 1944 г., един от първите след 9 септември възпитаници на руската сценична култура.

Определението „неконформист“ важи с пълна сила и за Георги Джагаров, за дейността му през 50-те години до средата на 60-те години. Една подробност. Георги Джагаров и Леон Даниел поддържаха близки отношения помежду си през онзи период. Джагаров го респектираха художествените експерименти, извършвани от Даниел, а Даниел откриваше в лицето на Джагаров съмишленик-неконформист. Тези контакти стихнаха в началото на 60-те. Първоначално двамата поеха в различни посоки, Даниел беше по-непреклонен в сферата на отричането, в отличие от поета-драматург. Сетне, след средата на 60-те години, разминаванията им преминаха круто на „идейни“ релси, прераснаха във враждебни сблъсъци на възгледи, позиции, поведение. Даниел не преставаше да твърди, че Джагаров е изневерил на ранните си идеи, че е станал прекалено традиционен, безцеремонен и зависим от тиражираните постулати на политиката. Джагаров пък смяташе, че Даниел иска да е опозиционер на всяка цена, че руши наследства, за да епагира публиката като жрец на модернизма.

Но това не попречи на Джагаров и Даниел да заемат полагаемото им се място в художествената култура на ХХ век, да въздигнат своите негледни паметници.

Спомням си за моя среща с Тодор Живков след 1989 г. В разговора ни стана въпрос за Джагаров и аз започнах да изброявам ценните му качества и приноси в поезията и по-

литиката. Живков не възрази за поезията, но вметна, че с оценките за политика Джагаров ще е добре да се изчака. Изрече думите си като че ли на ръба на присмеха. Вероятно в тях се таше и обидата му, че на пленумите на ЦК през ноември, 1989 г. не получи подкрепа от партийните кадри, които стояха близко до него. Но дългогодишният лидер на държавата вероятно не знаел още преди това, че Георги Джагаров изпитва двойствено отношение към него, че личната му преданост не е безспорна. И още, че зад облик на непоколебимия мъжествен поет се крие ранимо, копнеещо за съзвучия човешко същество, понякога показно смело или прекалено плахо, мечтаещо за барикади, а самопринудило се да търка бюрата на висш държавен чиновник.

Георги Джагаров с лиричното си възбуждение възприе станалото на 10 ноември за тотална катастрофа, за всемирнен потоп, за божествен бич над Содом и Гомор. Както изтъкнах, той не успя да понесе обидата и позора, че другари по партия го принасят в жертва, че с него си измиват лицата и трасират магистралата на „перестройчното“ си преуспяване. Започна да се самообвинява – безкрай и за всичко. За момент повярва, че заслужава напълно наказанието си („Да не би аз и другарите ми да сме единствените грешници пред народа, а те да са правци?!“). Усети потребно да се покае, а почука на погрешната врата. Със срам, че е сбъркал пак. Издигна в себе си китайска стена между идеята и системата като възможност за уравнивяване на своето чувство за виновност и историческата необходимост/отговорност.

Но в последна сметка, избрани хаотично пътищата не водеха за никъде. Това го осъзна изцяло две-три години преди смъртта си: търсил е, без да намира! Започна поход да му назад във времето. Прибързаните му оценки за 45-годишното битие на социализма станаха внезапно твърде позитивни. За Живков и историческото му значение също заговори с утвърждаващ тон. Вече рядко говореше за поезия. Най-често в речника му изплуваха словата „България“,

„български народ“, социализъм“, „социалистическа идея“. И споделеното убеждение, че е осъден да не види летежа на възродената си надежда.

Георги Джагаров почина на 30 ноември 1995 г., а погребението му се състоя на 4 декември. На траурната церемония споделих каква огромна загуба претърпяват България и българската култура с кончината на блестящия поет, драматург и публицист Георги Джагаров. В края на словото казах: „Георги Джагаров вече не е между нас. Той си замина в леко прохладен, и леко поуморен ден, с бледо слънце, опушено от комините, в самия край на ноември, който този път помръкна от твоя. Смъртта, която би трябвало да заличава стъпките, днес очертава ясно и категорично разстоянията.

И ние виждаме как Георги Джагаров – поетът и драматургът – поема към истинския си живот!“

БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО!

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Минчо МИНЧЕВ
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
Проф. д-р. ик. н. Бончо АСЕНОВ
акад. Васил ГЮЗЕЛЕВ
Виолета СТАНИСЛАВОВА
(отговорен редактор)
д-р инж. Марин БЕЛОВ
Проф. д-р.ианко СТЕФАНОВ
акад. Николай ХАЙТОВ
ст.и.с. Румен ВОДЕНИЧАРОВ
Проф. д-р ист. н. Тодор МИШЕВ
Фотографии Борис Марков

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1000 София
ул. Пиротска №3
тел.: 02 985 23 07
тел./факс: 02 846-50-01
ИЗДАВА
"Втора Зора" ЕООД
Печат "Нюзпринт",
София, ул. "Тинтява" 100

БАНКОВА СМЕТКА:
Уникредит Булбанк
IBAN BG43UNCR70001519963494
BIC
UNCRBG5F
Примат се оригинали по
стандарт 30 реда,
56 машинописни знака.
Ръкописи не се рецензират
и не се връщат.
Броят е приключен редакционно
на 11.10. в 14 часа.
Хонорари се изплащат в сряда
и четвъртък от 13 до 15 часа
ISSN 1310-8492

МЪЛНИЯТА, КОЯТО ОЗАРИ

БЪЛГАРСКАТА ПОЕЗИЯ

**ГЕОРГИ ДЖАГАРОВ – ДО МОЗЪКА НА КОСТИТЕ СИ
РОЖБА НА РЕВОЛЮЦИЯТА**

Чавдар ДОБРЕВ

Продължение от миналия брой

Георги Джагаров, наред с Иван Пейчев (а и Иван Радовев), положи начало на новата антиконформистична, лирико-философска пиеса в края на 50-те и през 60-те години на двадесетото столетие. При Джагаров по-специално пролича как лиризмът, топлиите и непосредствени чувства се преливат на вълни в разгърнатата дискусия за човешките ценности и техните проекции в нашата съвременност; за съвестта и раните, които ѝ се нанасят; за смисъла на съществуването; за отговорностите на държавника и протестиращия; за властта и свободата.

Георги Джагаров се стремеше да следва традиции на драматургията от древна Гърция, и на първо място творби от рода на „Антигона“ на Софокъл. Впрочем, моето запознаване с Джагаров стана в края на петдесетте, когато пишеше първата си пиеса, „Вратите се затварят“. Бях очарован от неговото творчество, но и от ролята му на водач на българската интелектуална опозиция срещу догматизма и опасните „превращения“ на социализма. Няма как да забравя паметната вечер през 1964 г., когато се състоя софийската премиера на магистрално важната му пиеса „Прокурорът“, поставена в Сливенския театър под режисурата на Енчо Халачев. След края на представлението, пред ентусиазираното човешко гъмжило, скупчило се до задния вход на Народния театър, Камен Зидаров, автор на забележителната драма „Иван Шишман“, се провикна: „От днес короната на първенството в българската драматургия ще я носи Георги Джагаров“.

Тъжна участ имаше Георги Джагаров след 1989 г. заради

близките му контакти - след средата на 60-те години - с Тодор Живков. Те възникнаха за горчива изненада на значителна част от поклонниците му! Все пак ставаше въпрос за ново социално поведение на водача на интелектуалната ни опозиция, взел решение да стане приближен на първия партиен и държавен ръководител!

Факт е че с присъединяването си към Тодор Живковото обкръжение Джагаров направи компромиси в личен план, отразили се на обществения му авторитет. Така или иначе, налагаше да се съобразява с условностите на човека, който заема престижен управленски пост. В същото време му беше приятно да влиза в кожата на властолюбец. Докато заемаше позицията на председател на Съюза на писателите усия да проведе политика на демократизация на литературния живот. Взе пря-

младите писатели от моето поколение. Извърши кадрова реформа в изданията на СБП, благодарение на която те бяха радикално преустроени в духа на постсталинския период.

Георги Джагаров възприе болезнено освобождаването му от задълженията на председател на СБП и назначаването му за зам.-председател на Държавния съвет (през 70-те години). Възпри двата акта като вид снемане на доверие и възвръщане на предишните порядки в Писателския съюз. Помъчи се да показва публично (в приятелски кръгове - също), че прави стъпка напред в кариерата си, но трудно му се отдаваше. За да уплътни новия синекурен пост, започна да си „измисля“ грандомански цели и задачи за съхраняване на собственото си самочувствие. Вероятно, с писателския си ръст, се е явявал и своего рода пречка пред

ко участие в „реабилитацията“ на творци като Атанас Далчев и Емилиян Станев, на поетите от поколението на Александър Геров, Александър Вутимски, Богомил Райнов, Иван Пейчев и др. Спомогна да се промени в положителна насока отношението към бившия главен редактор на сп. „Златорог“ Владимир Василев и дипломата-историк Симеон Радев. Даде зелена светлина да се публикуват литературни и исторически текстове, обявени преди това за проядени от „национализъм“. Направи много за утвърждаване приносите на

набелязания политически възход на Людмила Живкова. Но това е друга тема!

Иначе съхрани и тогава мярата си за истина. Използваше беседите и общуването с Живков предимно, за да смекчава произволите в литературната политика на държавата (този нюанс в общуването му с Живков сега се премълчава). Не написа нито един фалшив стихотворен ред! Докато официалното му положение диктуваше по-тържествено и ритуално държане, в поезията продължаваше да бъде искрен и раним, да изпитва раздво-

НА ДОБРИ ЖОТЕВ

Първан СТЕФАНОВ

*Убихме Христа. И ония се върнаха в храма.
Възможни са всякакви грехове:
патриотите могат света да превърнат в пламък,
лошите хора – да пишат добри стихове...*

*Над далечни провинции гъста забрава никне.
Една сива мъгла е размила лица и черти.
И не знаеш кого да презреш и кого да обикнеш.
И объркан се питаши: а кой си самият ти?*

*Все по-яростно сменяме дрехи и къщи.
Летуваме в планината. Зимуваме на море.
И ни пазят оръжия все по-могъщи.
И живеем, естествено, все по-добре.*

*И все по-самотни поетите бродят.
И вият космически ветрове.
Страх ме е, страх ме е от народи,
които
не четат стихове.*

ения на съвестта, да изкупва вековечни вини. И в държавно лимитирания си период не си позволи да стане венценосец на конформизма. Създаде ярки творби с честно перо и разбудена съвест. В стихотворението „Разминаване“ написа (цитирам без първите две строфи):

*И аз се чувствам стъпкан
като стръкче.
Нищожен като пале. Унижен.
Денят ме мъчи. И нощта ме
мъчи.
И ти си сам мъчение за мен.*

*Какво съм аз? И хората какво са?
Насам ли да вървя? Или натам?
В главата ми се блъскам сто
въпроса.
А отговор не мога да им дам.*

*Понякога допра другарско
рамо,
надникна в нечици добри очи,
прегърнем се, разминем се и
само
остава споменът да ми горчи.*

*А да твърдиш, че всичко ти
е ясно –
гъждът валил и никнела
трева...
Но мен дори и то не ми е
ясно.
И ти, не знам, разбираш ли
това?*

Допусна и тежък, непроситим компромис: наложи унизителни наказания на няколко свои колеги, които отказаха да заклеят Солженицин на известното писателско съ-

брание през 70-те години.

Но според мен, основният мотив, за да влезе Джагаров във властовите структури на държавата, се корени в самосъзнанието му, че като ремсис и политзатворник - деец на партията, е призван/длъжен да спазва Некрасовата формула за гражданските отговорности на твореца! В отличие от немалко пишещи братя той вярваше, че негово задължение като политзатворник и комунист е да взема активно участие в решаване на обществените въпроси. Смяташе за егоистично еднолично да опазва себе си в качеството си на „чист“ и „невинен“ интелектуалец-идеалист, оставяйки „черната“ и „неблагодарна“ работа да я вършат по-малко надарени хора!

Бащите на българското преустройство (след 10 ноември, 1989 г.) решиха да натоварят писателя Джагаров - като муле на планинска пътека - със собствените си вини през периода на социализма. А това беше крайно несправедливо и цинично! Самият Джагаров психически не издържа на прелома, изпадна в тежка депресия и объркване, обзе го страх от преследване, направи няколко погрешни стъпки, напусна партията, написа злощастно писмо с обяснения... заболя от рак, доколкото знам, на панкреаса.

Два или три дни преди смъртта му, заедно с неколцина приятели и познати, го посетихме във Военната болница, където береше душа.

На стр. 11